

A világ legparább kertészei

Maminak két kedvenc hobbija van: a kertészkedés meg a családja. Sajnos, amikor rájön a vakondkór, kivezényel minket is, és együtt kapirgáljuk a bokrok tövét, mert szerinte ez így egészséges. A napsütéses tavaszi reggelek - amit az ember legszívesebben a szobában, a legói társaságában töltene - különösen veszélyesek, mert mami ilyenkor csap le a leggyakrabban.

A mai reggel is ilyen verőfényes, lego-ellenesnek indult, és már morogtunk a tesómmal, hogy egy mezőgazdasági haszonállat se túrja annyit a földet, mint mi mostanában. De mami azt mondta, ez nagy tévedés, mert megesik, hogy a világ legerősebb állatai is kertészkednek, és teljesen önként. Erre persze beindult a fantáziám, és már láttam, ahogy a szibériai tigrisek szorgosan gyomlálgatják a féltve őrzött hóvirágültetvényeiket, de mami megrázta a fejét és ennyit mondott:

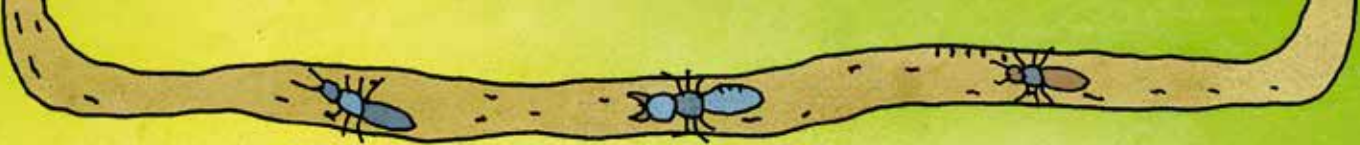
- A hangyák!

Ami persze röhejes, mert hogy lennének az aprócska hangyák a világ legerősebb állatai, és mi az, hogy kertészkednek? Meg különben is, honnan tudná mami, hogy mi jár éppen a fejemben? Ugyan már!

Persze megint kiderült, hogy maminak igaza van, és a hangyák - legalábbis a levélvágók - a világ legprofibban szervezett óriáskertjeit gondozzák, nagy odaadással meg szakszerűséggel, ami érthető, mert ha a kertjeiknek befellegzik, akkor nekik is.

Amúgy a hangyák története majdnem úgy kezdődik, mint egy mese: egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy királynő, csak király nélkül, mert hangyáéknál az nem divat. Szóval a királynő gondolt egyet, és nászútra ment. Amolyan nászrepülésre. Csodálatos nászrepülés volt ez,

megismerkedett néhány ifjonc hangyalovaggal, némelyikükkel rövid szerelembe esett, aztán repült tovább. Közben persze egyre többet gondolt arra, hogy jó lenne végre leparkolni és otthont teremteni. Aztán így is tett. Letelepedett, és megalkotta a Saját Hangyabolyt, amelynek ő lett az uralkodója, a lakói meg a kishangyák, akik az általa lerakott, nagyjából húszmillió petéből kikeltek. Szóval elég nyüzsgő otthon volt, de nagyon szervezett. Mert mint minden normális, több milliós családtagot számláló családban, hangyáéknál is megvan a szigorú munkamegosztás:

A növényvadászok feladata a használható levelek felderítése. Végigvizslatják a vidéket, és mikor megtalálják a megfelelő növényt, az összes levelét darabokra rágva, a fejük fölé emelve a bolyhoz szállítják, belövik valamelyik kamrába, és már rohannak is vissza újabb szállítmányért.

A mosogatók a kamrákban várják a bepottyanó levélkéket, és lenyalogatják az utolsó fecniig. Állati alaposnak kell lenniük! Egyetlen odatapadt spóra vagy helytelenkedő bacillus megfertőzheti az egész kertészetüket, és az egyet jelentene az éhhalállal.

A turmixolók kapják meg a lenyalt levélfecniket és rágják miszlikbe. De nemcsak rágnak, hanem a testükből kiválasztott folyadékkal még pépesítenek is. Mint megannyi apró vegyész. Aztán ezt a szuper táptalajt becibálják a féltve őrzött gombakamrákba. Mert a levélvágók nem leveleket esznek ám, hanem a levelekből csócsált táptalajon növesztett gombákat. Ezeket egy újabb kupac hangya - a **gombagondozók** - kényezteti.

A gombakertecskék amolyan szivacs-labdák. Lehetnek akkorák, mint egy narancs, de akkorák is, mint egy jól megtermett dinnye. A gombászok

szivacs-lukacs-kákba tömődik a pépes papit, és mivel ők az egész társaságból a legapróbbak - feleakkorák sincsenek, mint a növényvadászok, és a mosogatóknál is jóval kisebbek -, bejárásuk van a szivacslyukakba, és folyamatosan tisztogatják, gondozzák a gombákat.

Persze laknak még mások is a bolyban. A **dajkák** a királynő rezidenciájáról hordják el a petéket a neveldébe. A **katonák** valódi óriások, háromszázszor akkorák, mint a dolgozók, óriási fejjel, még óriásibb, izmos állkapoccsal és hatalmas elszántsággal. Ők védik a bolyt, akár az életük árán is. De ez a sokféle hangya egyben nagyon hasonlít: mindannyian csakis a saját természetű gombájukat eszik.

Hogy jó-e a munkamegosztás?

Az első hangyák sok millió évvel ezelőtt állítólag még magányosak voltak. Néhány hangyafaj ma is az. Nekik persze sokkal nehezebb és rövidebb az életük, mint az évtizedekig fennmaradó bolyé. Bevált a nagy család!

A felszínen nem sok látszik a hangyakolóniából, csak körülbelül egy méter magas bucka. De a föld alatt a mélyben akár hat méterre is lenyúlhat a roppant labirintusrendszer, költőkamrával, kertekkel, katonai bunkerekkel. Hogy ők-e a legerősebbek? Ha a levélvágók elindulnak, mindenki menekül az útjukból: a madárpókok, a veszedelmes mérgekígyók, a félelmetes nagyragadozók! Ahol ők kertészkednek, ott még az emberek sem maradnak meg. A törzsfelődés során a parányi hangya népes kolóniába tömörülve a vidék rettegett ura lett!

VIBÓK ILDI

